

[Carl P. Jensen.]

Det er rigtigt, at bekendtgørelsen af 27. februar har givet anledning til mange misforståelser og til påstande om planløshed, panik og nervøsitet. Ikke mindst her i dag har det ærede medlem hr. Axel Kristensen, som jo er en meget erfaren mand, når det drejer sig om at planlægge og forestå byggeri, givet udtryk for nogle af disse påstande. Enkelte dagblade, herunder Politiken, har givet udtryk for noget tilsvarende. Jeg vil nu nærmest opfatte det som udtryk for, at man ikke har forstået et muk af det hele. En tilsvarende betragtning kan man for så vidt anlægge over for det ærverdige Håndværksråd, hvis formand end ikke har ladet sig retlede af den højtærede økonomiministers saglige imødegåelse på rådets delegeretmøde for nogle dage siden. Jeg skal ikke i denne forbindelse rette noget som helst angreb på formanden. Selv om hans udtalelser er ikklædt det utvetydige håndværkersprog, der kendetegner formanden, sætter jeg ham højt som den personlighed, han er. Men det forekommer mig, at jeg netop ud fra dette kendskab til formanden kan sige, at vel er røsten hans, men ånden... ja, mere skal jeg ikke sige om den ting; det er jo ikke første gang, rådet har ladet sig misbruge, men det bør rådet undgå, hvis det ikke vil udsætte sig for, at dets fremtidige henvendelser og udtalelser skal blive devaluerede, i hvert fald i min gruppe.

Man har fra mange sider helt overset realiteten i den udvikling, der førte til bekendtgørelsen af 27. februar. Når Arbejdsmarkedsrådet, der repræsenterer ikke alene hovedorganisationerne, men også Håndværksrådet, og det under boligministeriet nedsatte arbejdskraftudvalg — det udvalg, der i sin tid blev nedsat på foranledning af den daværende forsyningsminister, det ærede medlem hr. Axel Kristensen — jeg skal her forbigå anledningen til, at det blev nedsat — har tilrådet regeringen at gribe ind i den aktuelle situation, er det givet, at disse organer har en motivering herfor. Jeg kan da ikke tænke mig, at den daværende forsyningsminister ved nedsættelsen af arbejdskraftudvalget og ved påkaldelsen af dette udvalgs saglige skøn gjorde det ud fra denne betragtning: I må godt råde mig,

kære venner, når bare I ikke råder mig fra det, jeg selv skønner er rigtigt.

Lad mig i øvrigt her pege på den misforståelse, at grunden til bekendtgørelsen af 27. februar skulle være overbeskæftigelse, mangel på arbejdskraft og underbemandede arbejdspladser. Det er ikke rigtigt. Jeg vil ikke benægte, at der et eller andet sted i landet kan have været vanskeligheder med i en bestemt periode at få en eller anden bygningshåndværker; men årsagen behøver jo ikke at have været boligbyggeriet, det kan skyldes lokale forhold.

Om beskæftigelsen i 1959 og indtil den seneste tid har i øvrigt ministeriets embedsmænd — og her har jeg mit kendskab gennem arbejdskraftudvalget — meget nøje holdt sig underrettet om udviklingen set ud fra et beskæftigelsesmæssigt synspunkt. På hvert eneste møde har man fået en oversigt baseret både på lokale indberetninger, men i høj grad også på selvsyn, stedlige besøg, forhandlinger rundt om i landet. Derudover har man, som den højtærede økonomiminister redegjorde for, også afæsket fagenes repræsentanter en vurdering foretaget på grundlag af disse indberetninger ikke alene om den aktuelle situation, men også med henblik på et skøn om den nærmeste fremtid, og samstemmende har disse oplysninger underbygget skønnet om, at der ikke har været overefterspørgsel efter arbejdskraft.

Men hvad har årsagen så været til dette indgreb? Ja, hvad er årsagen til, at regeringen, som Håndværksrådet så sagligt udtrykker sig, har lagt bånd på enhver fornuftig udfoldelse inden for byggeriet? Ja, jeg kan jo ikke svare for regeringens motiver, men jeg vil gerne trække linjerne op for mit skøn, for min vurdering af situationen som medlem af både Arbejdsmarkedsrådet og arbejdskraftudvalget. For det første har jeg kendskab til det fantastiske pres, der har været på grundpriserne, det pres, som adskillige kommuner har været ude for, når de har villet sikre sig mod grundspekulation gennem opkøb af byggegrunde. Her har man været ud for, at grundsælgere ikke kunne modstå tilbud fra købere, og det vil sige byggespekulanter, der var parate til at byde en hvilken som helst pris. Jeg kender tilfælde, hvor boligselskaber